

Sportelreglementet meget. Man kunde s. Ex. sige, at af de beholdende Midler ved hvert Skifte, og muligt ogsaa ved hver Auction, skulde der betales 1 Rd. af 100 Rd., som skulde ind i Statskassen og ikke i Herredsfogdernes Lomme, men af Gjæld skulde der ikke svares Noget; det var Noget, som enhver simpel Mand kunde beregne, hvilket nu er en Umulighed, ja endog Jurister have erklæret, at de ikke kunne kontrollere, om Herredsfogderne tage for Lidet eller for Meget; thi de havde altid een eller anden Paragraph i Sportelreglementet at støtte sig til, saa at det ikke var godt at sige, om det var formeget. Da Skiftevesenet angaaer en meget talrig Befolkning, som slet ikke har nogen Indsigt i de juridiske Regler, synes jeg, at Lovgivningen i den Henseende skulde være saa klar, at endog en simpel Mand kunde see, hvad han havde at betale ved en saadan Leilighed; thi det er dog beklageligt, ogsaa for den, der skal have disse Penge, at den simple Mand ikke kan see, om Herredsfogden har taget, hvad han burde, eller han har faaet formeget. Der hersker derfor nu en Mistanke, som vist mange Gange er uretfærdig imod de virkelige redelige Herredsfogder, idet Folk troe, at de ville snyde dem, og det er dog virkelig ubehageligt ogsaa for den, der skal have Pengene, at han, om han endog er den meest samvittighedsfulde Mand, dog skal være anseet for at ville bedrage. Jeg troer derfor, at det ogsaa i Herredsfogdernes egen Interesse maatte være godt, at de bleve satte paa fast Gage. Det er haardt, at man ved Skifter baade skal have Sorg over den Afdøde og over, hvorledes man skal faae Boet ordnet og de store Sportler betalte.

Jagerslev: Der er endeel Uttringer i den sidste ærede Talers Foredrag, som det forekommer mig, at jeg ikke kan lade staae uimodsagte. Jeg troer vist, at der er et temmelig almindeligt Dasse om en Forandring i de bestaaende Forhold med Hensyn til Skiftevesenet; men efter min Erfaring grunder det sig meest i, at man mener, at Herredsfogden, fordi han tillige er Auctionsdirecteur, idetmindste tidligere har været meget tilbøielig til at foreslaae Boerne realiserede, hvortil han i de Umyndiges Løb som oftest kunde have Anledning, idet

nemlig Familien mere har seet paa, at Eiendommen skulde blive hos de ældre og myndige Børn, medens derimod Herredsfogden, saaledes mener man idetmindste, har paaastaet, at den burde realiseres, for at udbringes til saa Meget, som muligt, saa at Enhver kunde faae en lige Andeel i Forældrenes Efterladenskaber. De største Forandringer i Skiftelovgivningen have imidlertid i den Henseende allerede tilveiebragt en Forandring, som jeg troer i Almindelighed paaaffønnes. Jeg vil ingenlunde sige, at Alt, hvad man kunde ønske sig, derved er opnaaet; men jeg troer dog, at idetmindste hvor jeg er bekendt, ere det Slags Klager forstummede, som jeg tidligere meget ofte har hørt. Naar den ærede Rigsdagsmand har sagt, at Bestyrelsen af de Umyndiges Midler, som jo forøvrigt ligger udenfor den Forespørgsel, der har givet Anledning til, hvad her er passeret, ligesaa godt kunde besørges af Communalbestyrelserne paa Landet som af Dørrighederne, saa maa jeg rigtignok tilsaae, at jeg er af modsat Mening. Der kan maaskee vel findes de Communalbestyrelser, som baade med Iver og Dygtighed ville tage sig af den Art Forretninger; men jeg troer ogsaa, at der vil gives mange, hvor det ikke vil være saa. Jeg troer, at der kan være en Feil i den Maade, hvorpaa det nu bestyres; men jeg troer dog tillige, at det er hensigtsmæssigt, at saa mange Midler sammendrages, som muligt, saa at der kan erholdes reelle Eiendomme i Pant derfor, hvorimod, naar enhver enkelt Commune skulde gjøre de Umyndiges Midler, som der falder, frugtbringende, vilde det i Reglen kun være ubetydelige Eiendomme, der kunne erholdes i Pant. At der kan begaaes Uregelmæssigheder ved Udsaan, vil jeg naturligvis paa ingen Maade benægte; at der ogsaa kan være enkelte Dørrigheder, som ansee Børgernes Erklæringer for en Slags Formalitet, som her er udtalt, hvilken Dørrigheden først erhvervede, efter at den havde besluttet, hvorledes den agtede at gjøre Midlerne frugtbringende, det kan ogsaa være, men at det skulde være Reglen, det tillader jeg mig at modsig. Jeg troer, at i Reglen ere Justitsbetjentene i denne Henseende, som vel i alle andre, samvittighedsfulde Mænd, der iagttage, hvad der er dem paalagt, og ved Lovgivningen